

Αριθμός απόφασης ΑΔ373/2025

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΙΑ΄ ΤΡΙΜΕΛΕΣ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 10 Απριλίου 2025, με την εξής σύνθεση: Στέφανος Ζούκας, Πρόεδρος Πρωτοδικών Δ.Δ., Αλεξάνδρα Τζέλλου, Πρωτοδίκης Δ.Δ. και Στέργιος Κοφίνης, Πρωτοδίκης Δ.Δ. Ως γραμματέας συμμετείχε η δικαστική υπάλληλος Ουρανία Λέρα.

Για να δικάσει την αίτηση ακύρωσης με ημερομηνία κατάθεσης 25.5.2022 (αριθμός καταχώρησης ΑΚΥ434/2022 και Εθνικός Αριθμός Υπόθεσης 2022022144 και τους επ' αυτής με αριθμό καταχώρησης ΠΛΔ13/14.12.2022 προσθέτους λόγους)

του _____, κατοίκου Πολυγύρου Χαλκιδικής (Δομή Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων Πολυγύρου), για τον οποίο παρέστη με την κατατεθείσα στις 2.4.2025 δήλωση, σύμφωνα με το άρθρο 33 παρ. 2 του π.δ. 18/1989, ο πληρεξούσιος δικηγόρος Θεσσαλονίκης Κωνσταντίνος Κυρμανίδης,

κατά του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, ο οποίος δεν παρέστη.

Με την υπό κρίση αίτηση ζητείται η ακύρωση της 69218/7.2.2022 απόφασης της 3ης Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου σε μονομελή σύνθεση.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, κατά την οποία η υπόθεση συζητήθηκε με αναφορά στην έκθεση του εισηγητή Στέργιος Κοφίνης (άρθρο 33 παρ. 2 του π.δ. 18/1989), το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του Δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα,

Σκέφθηκε κατά τον νόμο:

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης δεν καταβλήθηκε παράβολο λόγω απαλλαγής του αιτούντος (βλ. την ΠΡΔ102/2022 πράξη της Προέδρου του Γ΄ Τμήματος του Δικαστηρίου αυτού).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή και το νομίμως ασκηθέν με αριθ. Καταχ. ΠΛΔ13/14.12.2022 δικόγραφο προσθέτων λόγων (βλ. τη με αριθμό 6142Γ΄/19.12.2022 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή του Πρωτοδικείου Αθηνών Χαρ. Πασομένου), η οποία νομίμως εισάγεται για συζήτηση μετά την ΑΔ416/2023 ανασταλτική της εκδίκασης απόφαση του Δικαστηρίου και μετά την επίλυση του νομικού ζητήματος ως προς τη συνταγματικότητα της ανάθεσης σε δικαστικό λειτουργό καθηκόντων μονομελούς διοικητικού οργάνου στις Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών (βλ. την από 3.12.2024 Ανακοίνωση του Προέδρου του ΣτΕ επί του προδικαστικού ερωτήματος που είχε διατυπωθεί με την ΑΔ534/2022 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης και ήδη την ΣτΕ 1150/2025 Ολ.), ζητείται παραδεκτώς η ακύρωση της 69218/7.2.2022 απόφασης της 3ης Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου σε μονομελή σύνθεση, με την οποία απορρίφθηκε η από 14.12.2021 ενδικοφανής προσφυγή του αιτούντος κατά της 351756/1.11.2021 απόφασης του Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου (Α.Κ.Α.) Φυλακίου και εν τέλει ως απαράδεκτο το αίτημά του για διεθνή προστασία, διότι θεωρήθηκε ότι η Τουρκία ήταν ασφαλής τρίτη χώρα για αυτόν. Με την απόφαση της ανωτέρω Επιτροπής διατάχθηκε επίσης η επανεισδοχή του στην Τουρκία.

3. Επειδή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1Α της από 28.7.1951 Διεθνούς Σύμβασης της Γενεύης (ν.δ. 3989/1959, Α' 201), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του από 31.1.1967 Πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης (α.ν. 389/1968, Α' 125), νοείται ως πρόσφυγας κάθε πρόσωπο το οποίο «συνεπεία δικαιολογημένου φόβου διώξεως λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων ευρίσκεται εκτός της χώρας της οποίας έχει την υπηκοότητα και δεν δύναται ή, λόγω του φόβου τούτου, δεν επιθυμεί να απολαύη της προστασίας της χώρας ταύτης ...». Εξάλλου, θεμελιώδη κανόνα της προστασίας των προσφύγων κατά την Σύμβαση της Γενεύης αποτελεί η αρχή της μη επαναπροώθησης, η οποία θεσπίζεται με το άρθρο 33 αυτής («Απαγόρευσις απελάσεως ή επαναπροωθήσεως»), που ορίζει τα ακόλουθα «1. Ουδεμία Συμβαλλομένη Χώρα θα απελαύνη ή θα επαναπροωθή, καθ' οιονδήποτε τρόπον, πρόσφυγα, εις τα σύνορα εδαφών ένθα η ζωή ή η ελευθερία αυτών απειλούνται δια λόγους φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων». Περαιτέρω, με το άρθρο 78 [πρώην άρθρα 63, σημεία 1 και 2, και 64, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΣΕΚ)] του Κεφαλαίου 2 «Πολιτικές σχετικά με τους ελέγχους στα σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση», του Τίτλου V «Ο Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης» της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ, βλ. ενοποιημένη απόδοση: ΕΕ C 202 της 7ης Ιουνίου 2016, σελ. 47 επ.) ορίζεται ότι: «1. Η Ένωση αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της επικουρικής προστασίας και της προσωρινής προστασίας με στόχο να παρέχεται το κατάλληλο καθεστώς σε οποιονδήποτε υπήκοο τρίτης χώρας χρήζει διεθνούς προστασίας και να εξασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης. Η πολιτική αυτή πρέπει να συνάδει με τη Σύμβαση της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 και με το πρωτόκολλο της 31ης Ιανουαρίου 1967 περί του καθεστώτος των προσφύγων, καθώς και με άλλες συναφείς συμβάσεις. 2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα όσον αφορά κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου, στο οποίο περιλαμβάνονται: α) ενιαίο καθεστώς ασύλου υπέρ των υπηκόων τρίτων χωρών, το οποίο ισχύει σε όλη την Ένωση, β) ενιαίο καθεστώς επικουρικής προστασίας για τους υπηκόους τρίτων χωρών που χρήζουν διεθνούς προστασίας, χωρίς να τους χορηγείται ευρωπαϊκό άσυλο, γ) ... δ) κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του ενιαίου καθεστώτος ασύλου ή επικουρικής προστασίας, ε) ...».

4. Επειδή, με βάση ιδίως το άρθρο 78 παράγραφος 2 στοιχ. δ' της ΣΛΕΕ εκδόθηκε η οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 «σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιτύπωση)» (ΕΕ L 180), με την οποία προβλέφθηκαν περαιτέρω, σε σχέση με την προϊσχύσασα οδηγία 2005/85/ΕΕ (ΕΕ L 326), απαιτήσεις για τις διαδικασίες χορήγησης και ανάκλησης διεθνούς προστασίας κατά την έννοια της οδηγίας 2011/95/ΕΕ, ενόψει της δημιουργίας κοινής διαδικασίας ασύλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, προς τον σκοπό του περιορισμού των δευτερογενών μετακινήσεων των αιτούντων διεθνή προστασία μεταξύ των κρατών μελών, όταν αυτές οφείλονται στις διαφορές των νομικών πλαισίων, και της δημιουργίας ισοδύναμων συνθηκών για την εφαρμογή της οδηγίας 2011/95/ΕΕ στα κράτη μέλη. Στο άρθρο 33 της εν λόγω οδηγίας ορίζεται ότι: «1. Πέραν των περιπτώσεων κατά τις οποίες μια αίτηση δεν εξετάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013, τα κράτη μέλη δεν οφείλουν να εξετάζουν εάν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για διεθνή προστασία σύμφωνα με την οδηγία 2011/95/ΕΕ όταν μια αίτηση θεωρείται ως απαράδεκτη δυνάμει του παρόντος άρθρου. 2. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρήσουν αίτηση για διεθνή προστασία ως απαράδεκτη μόνο εάν: α) ... γ) μια χώρα που δεν είναι κράτος μέλος θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 38· δ) ...» και στο άρθρο 38 ότι: «1. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν την έννοια των ασφαλών τρίτων χωρών μόνο εφόσον οι αρμόδιες αρχές κρίνουν ότι η μεταχείριση του αιτούντος διεθνή προστασία στην οικεία τρίτη χώρα θα πληροί τα εξής κριτήρια: α) δεν απειλούνται η ζωή και η ελευθερία λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, κοινωνικής τάξης ή πολιτικών πεποιθήσεων. β) δεν υπάρχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης, όπως ορίζεται στην οδηγία 2011/95/ΕΕ. γ) τηρείται η αρχή της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης. δ) τηρείται η απαγόρευση απομάκρυνσης κατά παράβαση του δικαιώματος

αποφυγής των βασανιστηρίων και της σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης, όπως ορίζεται στο διεθνές δίκαιο και ε) υπάρχει η δυνατότητα να ζητηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα και, στην περίπτωση που ο αιτών αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, να του χορηγηθεί προστασία σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης. 2. Η εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας υπόκειται στους κανόνες του εθνικού δικαίου, περιλαμβανομένων: α) των κανόνων που απαιτούν σύνδεσμο μεταξύ του αιτούντος και της οικείας τρίτης χώρας, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για τον αιτούντα να μεταβεί στη συγκεκριμένη χώρα. β) των κανόνων σχετικά με τη μεθοδολογία που πρέπει να ακολουθούν οι αρμόδιες αρχές προκειμένου να κρίνουν ότι η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας μπορεί να εφαρμοσθεί σε συγκεκριμένη χώρα ή συγκεκριμένο αιτούντα. Η μεθοδολογία αυτή περιλαμβάνει μια εξατομικευμένη εξέταση του ασφαλούς χαρακτήρα της χώρας για συγκεκριμένο αιτούντα και/ή τον εθνικό χαρακτηρισμό των χωρών που θεωρούνται ως γενικά ασφαλείς. γ) των κανόνων σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο οι οποίοι επιτρέπουν να εξετάζεται χωριστά κατά πόσον η οικεία τρίτη χώρα είναι ασφαλής για συγκεκριμένο αιτούντα και οι οποίοι επιτρέπουν, τουλάχιστον, στον αιτούντα να προσβάλει την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας επικαλούμενος ως λόγο το γεγονός ότι η τρίτη χώρα δεν είναι ασφαλής υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες στις οποίες ευρίσκεται. Ο αιτών έχει επίσης τη δυνατότητα να αμφισβητήσει την ύπαρξη συνδέσμου μεταξύ αυτού και της τρίτης χώρας σύμφωνα με το στοιχείο α). 3. Κατά την εφαρμογή απόφασης που βασίζεται αποκλειστικά στο παρόν άρθρο, τα κράτη μέλη: α) ενημερώνουν σχετικά τον αιτούντα και β) του χορηγούν έγγραφο με το οποίο ενημερώνονται οι αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας, στη γλώσσα της χώρας αυτής, ότι η αίτηση δεν έχει εξετασθεί επί της ουσίας. 4. Όταν η τρίτη χώρα δεν επιτρέπει στον αιτούντα να εισέλθει στο έδαφός της, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε αυτός να έχει πρόσβαση σε διαδικασία σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις που περιγράφονται στο κεφάλαιο II. 5. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν περιοδικώς την Επιτροπή σχετικά με τις χώρες έναντι των οποίων εφαρμόζεται η αρχή αυτή σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου».

5. Επειδή, κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων, όπως ερμηνεύθηκαν από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C-134/23, απόφαση της 4.10.2024, Σωματείο «Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες» κλπ), οι ως άνω διατάξεις επιτρέπουν σε κράτος μέλος να χαρακτηρίζει, με πράξη γενικής ισχύος, μια χώρα ως γενικώς ασφαλή τρίτη χώρα για συγκεκριμένους αιτούντες διεθνή προστασία (σκ. 43), χωρίς το κύρος της πράξης αυτής να εξαρτάται από την προϋπόθεση να αποδεικνύεται ότι οι ενδιαφερόμενοι αιτούντες διεθνή προστασία τυγχάνουν πράγματι εισδοχής ή επανεισδοχής στο έδαφος της εν λόγω τρίτης χώρας (σκ. 46). Ωστόσο, σε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι η τρίτη χώρα η οποία έχει χαρακτηριστεί από κράτος μέλος ως γενικώς ασφαλής δεν αποδέχεται, εν τοις πράγμασι, την εισδοχή ή την επανεισδοχή των ενδιαφερομένων αιτούντων διεθνή προστασία, το εν λόγω κράτος μέλος δεν δύναται να απορρίπτει τις αιτήσεις τους διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτες, επί τη βάση του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2013/32. Περαιτέρω, το εν λόγω κράτος μέλος δεν δύναται να αναβάλλει, αδικαιολόγητα, την εξέταση των αιτήσεων αυτών και οφείλει, μεταξύ άλλων, να μεριμνά ώστε η εν λόγω εξέταση να διεξάγεται σε ατομική βάση, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της ίδιας οδηγίας και τηρουμένων των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 31 αυτής (σκ. 54).

6. Επειδή, ο ν. 4636/2019 «Περί Διεθνούς Προστασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 119), με τον οποίο μεταφέρθηκε εκ νέου στην εθνική έννομη τάξη η ανωτέρω Οδηγία και ο οποίος ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης (7.2.2022), προβλέπει στην παρ. 1 του άρθρου 84 ότι: «Οι Αρχές Απόφασης, με σχετική απόφαση, απορρίπτουν αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη, εφόσον: α) ... δ) μία χώρα που δεν είναι κράτος-μέλος, θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 86 του παρόντος ή ε) ...» και στο άρθρο 86, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, ότι: «1. Μια χώρα θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για έναν συγκεκριμένο αιτούντα, όταν πληρούνται σωρευτικά τα εξής κριτήρια: α. δεν απειλούνται η ζωή και η ελευθερία του λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων, β. η χώρα αυτή τηρεί την αρχή τους μη επαναπροώθησης, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης, γ. δεν υπάρχει

κίνδυνος σοβαρής βλάβης, για τον αιτούντα κατά το άρθρο 15 του παρόντος νόμου, δ. η χώρα αυτή απαγορεύει την απομάκρυνση κάποιου, σε χώρα όπου κινδυνεύει να υποστεί βασανιστήρια ή σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, όπως ορίζεται στο διεθνές δίκαιο, ε. υπάρχει η δυνατότητα να ζητηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα και στην περίπτωση που ο αιτών αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, να του χορηγηθεί προστασία σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης, και στ. ο αιτών έχει σύνδεσμο με την εν λόγω τρίτη χώρα, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτή. Η διέλευση του αιτούντος από τρίτη χώρα μπορεί, σε συνδυασμό με συγκεκριμένες περιστάσεις που τον αφορούν, ιδίως (α) τον χρόνο παραμονής του σε αυτή, (β) ενδεχόμενη επαφή ή αντικειμενική και υποκειμενική δυνατότητα επαφής με τις αρχές, για πρόσβαση σε εργασία ή χορήγηση δικαιώματος διαμονής, (γ) ενδεχόμενη, προηγούμενη της διέλευσης, διαμονή όπως ενδεικτικά επισκέψεις μακράς διάρκειας ή σπουδές, (δ) ύπαρξη οποιωνδήποτε ακόμη και μακρινών συγγενικών δεσμών, (ε) ύπαρξη κοινωνικών ή επαγγελματικών ή πολιτιστικών σχέσεων, (στ) ύπαρξη ιδιοκτησίας, (ζ) σύνδεση με ευρύτερη κοινότητα, (η) γνώση της οικείας γλώσσας, (θ) γεωγραφική εγγύτητα της χώρας καταγωγής, να θεωρηθεί ως σύνδεσμος του αιτούντος με την τρίτη χώρα, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτή. 2. Η συνδρομή των ως άνω κριτηρίων εξετάζεται ανά περίπτωση και για κάθε αιτούντα ξεχωριστά, εκτός αν η τρίτη χώρα έχει χαρακτηριστεί ως γενικά ασφαλής και εμπεριέχεται στον εθνικό κατάλογο ασφαλών τρίτων χωρών. Στην τελευταία αυτή περίπτωση ο αιτών διεθνή προστασία, δύναται να αντικρούει την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας, επικαλούμενος ως λόγο το γεγονός ότι, η τρίτη χώρα δεν είναι ασφαλής υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες στις οποίες αυτός ευρίσκεται. 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Εξωτερικών, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου, καθορίζονται οι τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται ασφαλείς, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, για ορισμένες κατηγορίες αιτούντων άσυλο, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους (φυλετικά, θρησκευτικά, κ.ά.) για τους σκοπούς της εξέτασης αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Τα στοιχεία (εσωτερικό νομοθετικό καθεστώς της τρίτης χώρας, διμερείς ή πολυμερείς διακρατικές συμφωνίες ή συμφωνίες της τρίτης χώρας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και εσωτερική πρακτική), που λαμβάνονται υπόψη για την έκδοση της ανωτέρω Κοινής Υπουργικής Απόφασης, πρέπει να είναι επίκαιρα και να προέρχονται από έγκυρες πηγές ενημέρωσης, ιδίως από επίσημες διπλωματικές πηγές της ημεδαπής και της αλλοδαπής, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, τη νομοθεσία των λοιπών κρατών - μελών σε σχέση με την έννοια των ασφαλών τρίτων χωρών, το Συμβούλιο της Ευρώπης, την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες. Ο καθορισμός επανεξετάζεται υποχρεωτικά τον Νοέμβριο κάθε έτους. Αν διαπιστώνεται σημαντική αλλαγή της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε χώρα που έχει χαρακτηριστεί ως ασφαλής τρίτη χώρα, ο χαρακτηρισμός επανεξετάζεται το ταχύτερο δυνατό και προ της παρέλευσης έτους, κατά το προηγούμενο εδάφιο. Για κάθε απόφαση χαρακτηρισμού ενημερώνεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. 4. Σε περίπτωση έκδοσης απόφασης που βασίζεται αποκλειστικά στο παρόν άρθρο, οι Αρμόδιες Αρχές Παραλαβής, ενημερώνουν σχετικά τον αιτούντα και του χορηγούν έγγραφο, με το οποίο ενημερώνονται οι αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας ότι η αίτηση δεν έχει εξεταστεί επί της ουσίας. 5. Όταν η ως άνω τρίτη χώρα δεν επιτρέπει στον αιτούντα να εισέλθει στο έδαφός της, η αίτησή του εξετάζεται επί της ουσίας από τις Αρμόδιες Αρχές Απόφασης. 6. ...».

7. Επειδή, εξάλλου, με το άρθρο πρώτο του ν. 2926/2001 (Α' 139) κυρώθηκε η από 20.1.2000 «Συμφωνία μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας για τη συνεργασία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εσωτερικών της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την καταπολέμηση του εγκλήματος ιδιαίτερα της τρομοκρατίας, του οργανωμένου εγκλήματος, της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και της λαθρομετανάστευσης», στο άρθρο 8 της οποίας προβλέπονται τα εξής: «Τα Μέρη θα συνεργάζονται για την καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης. Έως ότου συναφθεί συμφωνία Επανεισδοχής, τα Μέρη θα επιτρέπουν την επανείσοδο ατόμων, δηλαδή ... και των υπηκόων τρίτων χωρών, οι οποίοι διέσχισαν ή πρόκειται να διασχίσουν παράνομα τα σύνορα ενός εκ των Μερών, και οι οποίοι προέρχονται από το έδαφος του

άλλου Μέρους. Για την υλοποίηση των ανωτέρω, τα Μέρη θα ορίσουν από κοινού, το ταχύτερο δυνατόν τις αρχές και τις απαραίτητες διαδικασίες για την επανεισδοχή των εν λόγω προσώπων, μέσω ενός σχετικού κειμένου. Τα Μέρη θα κοινοποιούν αμοιβαία, διά της διπλωματικής οδού, δείγματα των νέων ταξιδιωτικών εγγράφων, σφραγίδων και ειδών θεωρήσεων εισόδου, για την πρόληψη, καταπολέμηση της παράνομης διέλευσης των συνόρων». Για την εφαρμογή δε του ως άνω άρθρου 8 καταρτίστηκε το από 8.11.2001 Πρωτόκολλο, το οποίο κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3030/2002 (Α' 163). Περαιτέρω, συνήφθη και η από 10.12.2013 Συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την επανεισδοχή προσώπων που διαμένουν χωρίς άδεια, η οποία κυρώθηκε εξ ονόματος της Ένωσης με την απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 14.4.2014 (ΕΕ L 134). Η Συμφωνία, στο άρθρο 4, με τίτλο «Επανεισδοχή υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών», ορίζει τα ακόλουθα: «1. Κατόπιν αιτήσεως κράτους μέλους και χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις από το εν λόγω κράτος μέλος πέραν εκείνων που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία, η Τουρκία επιτρέπει την επανεισδοχή όλων των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών, οι οποίοι δεν πληρούν, ή δεν πληρούν πλέον, τους ισχύοντες όρους εισόδου, παρουσίας ή διαμονής στην επικράτεια του αιτούντος κράτους μέλους, υπό την προϋπόθεση ότι, σύμφωνα με το άρθρο 10 [περί των αποδεικτικών στοιχείων όσον αφορά υπηκόους τρίτων χωρών και ανιθαγενείς], τα εν λόγω πρόσωπα: α) ... ή β) ... ή γ) εισήλθαν παράνομα και απευθείας στην επικράτεια των κρατών μελών, αφού διέμειναν ή διήλθαν από την τουρκική επικράτεια. 2. ...».

8. Επειδή, περαιτέρω, στις 15.10.2015 η Τουρκία και η Ευρωπαϊκή Ένωση συμφώνησαν ένα κοινό σχέδιο δράσης με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας τους στον τομέα της στήριξης των Σύρων υπηκόων που απολαμβάνουν προσωρινής διεθνούς προστασίας και στον τομέα της διαχείρισης της μετανάστευσης, για την αντιμετώπιση της κρίσης που δημιουργήθηκε λόγω της κατάστασης στην Συρία. Στις 29.11.2015, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ένωσης συναντήθηκαν με τον Τούρκο ομόλογό τους. Κατά το πέρας της συνόδου, αποφάσισαν να ενεργοποιήσουν το κοινό σχέδιο δράσης, ιδίως δε να ενισχύσουν την ενεργό συνεργασία τους ως προς τους μετανάστες που δεν χρήζουν διεθνούς προστασίας, προλαμβάνοντας την μετακίνησή τους προς την Τουρκία και την Ένωση, διασφαλίζοντας την εφαρμογή των διατάξεων διμερών συμφωνιών επανεισδοχής και μεριμνώντας για την ταχεία επιστροφή των μεταναστών, που δεν χρήζουν διεθνούς προστασίας, στις χώρες καταγωγής τους. Ακολούθως, στις 18.3.2016, δημοσιεύθηκε στον δικτυακό τόπο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό την μορφή του δελτίου Τύπου 144/16, δήλωση σχετικά με τα αποτελέσματα «[της τρίτης συνόδου] από τον Νοέμβριο του 2015 που ήταν αφιερωμένη στην εμβάθυνση των σχέσεων ΕΕ-Τουρκίας καθώς και στην αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης» ανάμεσα στα «μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και τον τούρκο ομόλογό τους». Η ανωτέρω δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας ανέφερε ότι «η Τουρκία και η Ευρωπαϊκή Ένωση επιβεβαίωσαν τη δέσμευσή τους για την εφαρμογή του κοινού τους σχεδίου δράσης που ενεργοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 2015» και «αναγνωρίζουν ότι απαιτούνται περαιτέρω ταχείες και αποφασιστικές προσπάθειες». Η δήλωση ανέφερε εν συνεχεία τα εξής: «Προκειμένου να εξαρθρωθεί το επιχειρηματικό μοντέλο των διακινητών και να προσφερθεί στους μετανάστες μια εναλλακτική λύση ώστε να μη βάζουν σε κίνδυνο τη ζωή τους, η ΕΕ [Ευρωπαϊκή Ένωση] και η [Τουρκία] αποφάσισαν σήμερα να δώσουν τέλος στην παράτυπη μετανάστευση από την Τουρκία προς την ΕΕ. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, συμφώνησαν ως προς τα εξής πρόσθετα σημεία δράσης: 1) Όλοι οι νέοι παράτυποι μετανάστες που φθάνουν στα ελληνικά νησιά μέσω Τουρκίας από τις 20 Μαρτίου 2016 και έπειτα θα επιστρέφονται σε αυτήν. Αυτό θα συμβαίνει σε πλήρη συμφωνία με το ενωσιακό και διεθνές δίκαιο, άρα με αποκλεισμό κάθε είδους ομαδικών απελάσεων. Όλοι οι μετανάστες θα προστατεύονται σύμφωνα με τα σχετικά διεθνή πρότυπα και τηρουμένης της αρχής της μη επαναπροώθησης. Θα πρόκειται για προσωρινό και έκτακτο μέτρο που είναι απαραίτητο προκειμένου να σταματήσει ο ανθρώπινος πόνος και να αποκατασταθεί η δημόσια τάξη. Οι μετανάστες που φθάνουν στα ελληνικά νησιά θα καταγράφονται δεόντως και τυχόν αιτήσεις ασύλου θα διεκπεραιώνονται ατομικά από τις ελληνικές αρχές δυνάμει της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου, σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για

τους Πρόσφυγες. Οι μετανάστες που δεν αιτούνται άσυλο ή η αίτηση των οποίων κρίνεται αβάσιμη ή απαράδεκτη βάσει της ως άνω οδηγίας θα επιστρέφονται στην Τουρκία. Η Τουρκία και η Ελλάδα, με τη συνδρομή των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ, θα λάβουν τα αναγκαία μέτρα και θα συνάπτουν εφόσον απαιτείται διμερείς διακανονισμούς, περιλαμβανομένης και της παρουσίας τούρκων αξιωματούχων στα ελληνικά νησιά και ελλήνων αξιωματούχων στην Τουρκία από τις 20 Μαρτίου 2016, για να εξασφαλίζεται η επικοινωνία και ως εκ τούτου να διευκολύνεται η απρόσκοπτη εφαρμογή των εν λόγω διακανονισμών. Η ΕΕ θα καλύψει τις δαπάνες των επιχειρήσεων επιστροφής παράτυπων μεταναστών. 2) Για κάθε επιστροφή Σύρου στην Τουρκία από τα ελληνικά νησιά, ένας άλλος Σύρος θα επανεγκαθίσταται από την Τουρκία στην ΕΕ, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων τρωτότητας του ΟΗΕ. Θα συσταθεί μηχανισμός, με τη συνδρομή της Επιτροπής, των οργανισμών της ΕΕ και άλλων κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης και της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, ο οποίος θα διασφαλίζει ότι η αρχή αυτή θα εφαρμόζεται από την ίδια ημέρα από την οποία αρχίζουν οι επιστροφές. Θα δοθεί προτεραιότητα στους μετανάστες που δεν έχουν προηγουμένως εισέλθει ή επιχειρήσει να εισέλθουν παρατύπως στην ΕΕ. Από την πλευρά της ΕΕ, η επανεγκατάσταση στο πλαίσιο του μηχανισμού αυτού θα υλοποιηθεί, κατ' αρχήν, με τήρηση των δεσμεύσεων που έχουν λάβει τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των συμπερασμάτων των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου στις 20 Ιουλίου 2015, σύμφωνα με τις οποίες παραμένουν 18.000 θέσεις επανεγκατάστασης. Οι τυχόν περαιτέρω ανάγκες επανεγκατάστασης θα υλοποιούνται μέσω παρόμοιου εθελοντικού διακανονισμού έως του ανώτατου ορίου 54.000 πρόσθετων ατόμων ...».

9. Επειδή, όπως έγινε δεκτό με την απόφαση 177/2023 της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας (και επιβεβαιώθηκε με τις 1049-1052/2025 αποφάσεις της Ολομέλειας του ίδιου Δικαστηρίου), από τα μνημονευόμενα στις αμέσως προηγούμενες σκέψεις διεθνή κείμενα προκύπτει ότι καταρχάς η Τουρκία ανέλαβε τη νομική υποχρέωση να αποδέχεται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, την επανεισδοχή από την Ελλάδα αλλοδαπών αιτούντων διεθνή προστασία. Ωστόσο, από τα προσκομισθέντα ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας στοιχεία προέκυψε ότι η Τουρκία δεν συμμορφώνεται εν τοις πράγμασι προς τις ως άνω νομικές υποχρεώσεις της, καθώς δεν πραγματοποιείται η επανεισδοχή στην Τουρκία των αιτούντων διεθνή προστασία, των οποίων τα αιτήματα έχουν απορριφθεί ως απαράδεκτα για τον λόγο της «ασφαλούς τρίτης χώρας», αλλά, αντιθέτως, από τον Μάρτιο του 2020 και έκτοτε οι επιστροφές από την Ελλάδα στην Τουρκία έχουν ανασταλεί, χωρίς να μπορεί να γίνει δεκτό ότι πρόκειται για μία προσωρινή και μόνο μη εφαρμογή της Κοινής Δήλωσης της 18.3.2016 από την Τουρκία.

10. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Ο αιτών, πολίτης κατά δήλωσή του Πακιστάν, γεννηθείς στις ____, σύμφωνα με την 146617/14.3.2022 απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης περί πράξης προσδιορισμού ηλικίας, υπέβαλε στις 19.10.2021 αίτημα διεθνούς προστασίας στο Α.Κ.Α. Φυλακίου. Στις 25.10.2021 ο αιτών παρέστη αυτοπροσώπως για τη διεξαγωγή της συνέντευξής του με τη συνδρομή διερμηνέα. Η συνέντευξη περιορίστηκε στη διερεύνηση του εάν η Τουρκία είναι ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα. Ο αιτών δήλωσε ότι είναι μουσουλμάνος Deobandi ως προς το θρήσκευμα, Punjabi ως προς την εθνοτική καταγωγή, ανήκει στην κάστα Mewati, είναι κομμωτής στο επάγγελμα και δεν έχει σύζυγο ή τέκνα, όλα δε τα μέλη της πατρικής του οικογένειας διαμένουν στο Πακιστάν. Ως προς το ταξίδι του, ισχυρίστηκε ότι είχε φύγει από τη χώρα του 4 μήνες νωρίτερα, ότι διήλθε σε 8 ημέρες από το Ιράν και έφτασε στην Τουρκία με τα πόδια, όπου διέμεινε για ενάμιση μήνα. Περαιτέρω, υποστήριξε ότι στα σύνορα Τουρκίας-Ιράν τους συνέλαβαν Τούρκοι στρατιώτες που τους χτύπησαν, έκαψαν τις τσάντες τους και τα προσωπικά τους αντικείμενα και τους επέστρεψαν στο Ιράν, ενώ κατάφεραν τελικώς τη δεύτερη μέρα να περάσουν τα σύνορα. Στην Τουρκία έμεινε σε χώρο του διακινητή στην Κωνσταντινούπολη, συντηρούνταν δε εκτελώντας χρέη κουρέα σε σπίτια διακινητών. Κατά τον αιτούντα, τα κύρια προβλήματα που θα αντιμετώπιζε στην Τουρκία είναι ότι οι Αφγανοί ληστεύουν και εκβιάζουν τους Πακιστανούς και ότι

αν δεν έχεις kimlik από τις τουρκικές αρχές δεν μπορείς να επισκεφτείς γιατρό, ενώ κινδυνεύεις διαρκώς να απελαθείς πίσω στο Πακιστάν. Η αίτηση του αιτούντος απορρίφθηκε ως απαράδεκτη με την 351756/1.11.2021 απόφαση του Α.Κ.Α. Φυλακίου, καθώς κρίθηκε ότι η Τουρκία ήταν ασφαλής τρίτη χώρα γι' αυτόν. Η από 14.12.2021 ενδικοφανής προσφυγή του αιτούντος κατά της ως άνω απόφασης απορρίφθηκε με την ήδη προσβαλλόμενη απόφαση της 3ης Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών σε μονομελή σύνθεση, με την αιτιολογία ότι συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις (κατόπιν ενδελεχούς εξέτασής τους) για να θεωρηθεί ως ασφαλής τρίτη χώρα η Τουρκία για τον ίδιο. Με την ίδια δε απόφαση διατάχθηκε η επανεισδοχή του στην Τουρκία.

11. Επειδή, ήδη με την κρινόμενη αίτηση και τους επ' αυτής προσθέτους λόγους, όπως αναπτύσσεται με τα νομίμως κατατεθέντα στις 19.4.2023 και 2.4.2025 υπομνήματά του, ο αιτών, κατ' επίκληση και της απόφασης 177/2023 της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, ζητεί την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης υποστηρίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι, εν τοις πράγμασι, η Τουρκία δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως ασφαλής τρίτη χώρα στην περίπτωση του, δεδομένου ότι η χώρα αυτή δεν συμμορφώνεται προς τις νομικές υποχρεώσεις της, μεταξύ των οποίων και εκείνη για την επανεισδοχή των αιτούντων άσυλο, όπως προέκυπτε άλλωστε από την από 12.4.2022 επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Εσωτερικών Υποθέσεων, Ylva Johansson, που παρατίθεται αυτούσια στο δικόγραφο της κρινόμενης αίτησης.

12. Επειδή, σύμφωνα με όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά στη σκέψη 5 της παρούσας, δεν επιτρέπεται η απόρριψη αίτησης διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτης με την αιτιολογία ότι υπάρχει ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα, εφόσον η τρίτη αυτή χώρα δεν επιτρέπει στον αιτούντα να εισέλθει στο έδαφός της. Εξάλλου, από τα στοιχεία που είναι γνωστά, όπως αυτά έγιναν δεκτά και από το Συμβούλιο της Επικρατείας (βλ. ΣτΕ Ολ. 1049-1052/2025), προκύπτει ότι η Τουρκία κατά τον κρίσιμο χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης δεν αποδεχόταν ήδη επί δύο περίπου έτη την επιστροφή πολιτών τρίτων χωρών (είτε αιτούντων άσυλο είτε όχι) στο έδαφός της, η δε Διοίκηση, η οποία υπό αυτά τα δεδομένα φέρει το σχετικό βάρος τεκμηρίωσης της δυνατότητας επανεισδοχής του αιτούντος στην Τουρκία, δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο από το οποίο να μπορεί να συναχθεί είτε ότι στην πραγματικότητα λάμβαναν χώρα επανεισδοχές στην Τουρκία κατά το χρονικό αυτό διάστημα είτε ότι αναμενόταν ευλόγως κατά το χρονικό εκείνο σημείο (ή έστω σήμερα) η επανέναρξη της διαδικασίας εφαρμογής της Συμφωνίας Επανεισδοχής Ε.Ε.-Τουρκίας ή του αντίστοιχου ελληνοτουρκικού μηχανισμού επανεισδοχής. Ενόψει αυτών, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί και η υπόθεση να αναπεμφθεί ενώπιον της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών για νέα, νόμιμη κρίση.

13. Επειδή, κατ' ακολουθία, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και η υπόθεση να αναπεμφθεί στη Διοίκηση, για νέα, νόμιμη κρίση, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στην προηγούμενη σκέψη.

Διά ταύτα

Δέχεται την αίτηση ακύρωσης.

Ακυρώνει την 69218/7.2.2022 απόφαση της 3ης Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου σε μονομελή σύνθεση, και αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση, για νέα νομίμως αιτιολογημένη κρίση, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην σκέψη 12 της παρούσας.

Η διάσκεψη έγινε στη Θεσσαλονίκη στις 16.10.2025 με την αναγραφόμενη στην αρχή της παρούσας σύνθεση και η απόφαση δημοσιεύθηκε στον ίδιο τόπο στις 31.10.2025, σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση

στο ακροατήριο του δικαστηρίου αυτού, με την εξής σύνθεση: Στέφανος Ζούκας, Πρόεδρος Πρωτοδικών Δ.Δ., Στέργιος Κοφίνης, Πρωτοδίκης Δ.Δ., Όλγα Πλαστήρα, Πρωτοδίκης Δ.Δ., λόγω προαγωγής της Πρωτοδίκη Δ.Δ., Αλεξάνδρας Τζέλλου, σε Πρόεδρο Πρωτοδικών Δ.Δ. και τοποθέτησής της στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Ιωαννίνων.

Ο Πρόεδρος Ο Εισηγητής

Η Γραμματέας